

Institutt for Datateknikk og Informasjonsvitenskap

Eksamensoppgave i TDT4258 Energieffektive Datamaskinsystemer

Faglig kontakt under eksamen: Magnus Jahre Tlf.: 952 22 309		
Eksamensdato: 19. Mai 2014		
Eksamenstid (fra-til): 0900 - 1200		
Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: D (Ingen trykt	te eller håndsk	revne hjelpemidler
tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt.)		
Annen informasjon: -		
Målform/språk: Bokmål		
Antall sider: 5		
Antall sider vedlegg: 0		
		Kontrollert av:
	Dato	Sign

Problem 1 Flervalgsoppgave

20 poeng

Du får 2,5 poeng for hvert riktige svar og 0 poeng hvis svaret mangler. Hvis svaret er feil gis -1 poeng. Kun ett alternativ er riktig.

- **a)** Hvilken av følgende er *ikke* en fordel ved bruk av DMA til dataoverføringer, sammenlignet med å overføre data med CPU?
 - 1. CPU får bedre tid til å gjøre andre oppgaver
 - 2. Strømforbruk kan gå ned
 - 3. Det er lettere å programmere
 - 4. Det er mulig å sette CPU i sovetilstand selv om dataoverføringen er i gang
- **b)** Hvilken av følgende påstander om I/O er *ikke* sann?
 - 1. Interrupts tillater at CPU gjør andre oppgaver mens den venter på I/O
 - 2. Interrupts har høyere energiforbruk enn polling fordi prosessoren ikke kan sove mens den venter på et interrupt
 - 3. Minneavbildet (memory mapped) I/O gjør at I/O-enheter og minne deler samme adresserom
 - 4. Det er vanlig å bruke en interruptkontroller til å samle interruptlinjer fra flere forskjellige I/O-enheter
- c) Hva lagres i CPU-ens exceptionvektortabell?
 - 1. Adresser (eller hoppinstruksjoner) til de forskjellige exceptionhandlerene
 - 2. Prioriteringsinformasjon om de forskjellige exceptiontypene
 - 3. Statusinformasjon om en prosess som har blitt avbrutt av en exception
 - 4. Data om hvilken I/O-enhet som var årsaken til en exception
- **d**) Hva er *ikke* riktig om exceptions?
 - 1. En exceptionhandler kjører i priviligert modus
 - 2. En exceptionhandler kan ikke bruke stakken

- 3. Et interrupt er en vanlig form for exception
- 4. I en datamaskin med operativsystem så er exceptionhandlerene en del av operativsystemet
- e) Hva er hensikten med et prosessorsamlebånd?
 - 1. Redusere latency
 - 2. Øke throughput
 - 3. Forbedre programmerbarhet
 - 4. Muliggjøre exceptionhåndtering
- **f)** Hvilket er ikke en cache miss type?
 - 1. Avbrudd (Interrupt miss)
 - 2. Tvungen (Compulsory miss)
 - 3. Kapasitet (Capacity miss)
 - 4. Konflikt (Conflict miss)
- g) Hva er ikke riktig om hurtigbuffer (cache)?
 - 1. L1 hurtigbuffer er ofte separert i data- og instruksjonshurtigbuffer
 - 2. Det finnes ofte flere nivåer med hurtigbuffer
 - 3. Hurtigbuffer består av SRAM mens hovedlageret ofte består av DRAM
 - 4. Hurtigbuffer er bare positivt for hastighet, energiforbruket vil alltid øke ved bruk av hurtigbuffer

- **h)** Hva er *ikke* en god grunn til å bruke virtuelt minne med paging?
 - 1. Det muliggjør private adresserom for hver prosess
 - 2. Det muliggjør allokering av sammenhengende virtuelle minneblokker selv om fysisk minne er fragmentert
 - 3. Det muligjør allokering av mer minne enn det som er tilgjengelig av fysisk minne
 - 4. Det løser problemet med synkronisering av prosesser

Problem 2 Buss

10 poeng

- a) Hva er forskjellen på en synkron buss og en asynkron buss?
- **b**) Du skal lage en synkron buss for kommunikasjon mellom en master og en slave. Signaler som skal brukes:
 - clk
 - request
 - write_enable
 - address
 - data_out
 - data_in

Anta at slaven kan svare med data allerede påfølgende sykel etter at masteren har gjort en leseforespørsel. Anta også at slaven er rask nok til å akseptere data hver sykel ved en skrive-operasjon.

Vis hvordan du gjør følgende på denne bussen ved hjelp av et timingdiagram:

- Skrive verdien 0xaa til adresse 0x100
- Lese fra adresse 0x200, hvor verdien 0xbb ligger

Merk at det er flere måter å løse oppgaven på, alle fornuftige svar blir godkjent. Beskriv med tekst dersom du gjør antagelser som ikke kommer frem i timingdiagrammet.

c) Et mikrokontrollersystem kan bestå av flere komponenter, koblet sammen med busser. Ofte finnes flere forskjellige typer busser. Hva kan være årsaker til dette?

Problem 3 OS og toolchain

10 poeng

a) Hva representeres med en kontroll-dataflytgraf (CDFG)?

Tegn en CDFG for følgende kode:

```
bb1();
for(int i = 0; i < n; i++) {
   bb2();
}</pre>
```

b) Gitt følgende C-program:

```
int x = 0;

void f(void) {
  int y = 0;
  int *z = (int*)malloc(sizeof(int));
  ...
}
```

Hva skiller variablene x, y og z med tanke på hvor i minnet de lagres? Hvorfor er det forskjell på hvor variablene lagres?

c) Beskriv hensikten med å skille på priviligerte og upriviligerte moduser i en CPU.

Beskriv hvordan et systemkall typisk implementeres i en moderne datamaskin, og forklar hvordan dette hjelper til å holde priviligert og upriviligert programkode adskilt.

Problem 4 Energi

10 poeng

- **a)** I en digital krets skilles det ofte mellom statisk og dynamisk effektforbruk. Forklar kort hva forskjellen er.
- **b)** Hvilken rolle har klokkefrekvens og spenning for *effektforbruket* til en digital krets?
- **c**) Hvilken rolle spiller klokkefrekvens og spenning for *energiforbruket* til en prosessor som skal utføre en gitt funksjon?